

Privacy protocol Bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit gemeente Gooise Meren 2024

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Gooise Meren en de burgemeester van gemeente Gooise Meren, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

Gelet op het bepaalde in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG);

Gelet op:

Het Voorlichtingsrapport Raad van State: "De rol van gemeenten in de bestuurlijke en integrale aanpak van ondermijning" (20-03-2019):

"Het mag duidelijk zijn dat ook de bestuurlijke aanpak van ondermijning tot de taak van de gemeente behoort. Vaak nestelt georganiseerde criminaliteit zich in lokale gemeenschappen. In de taak van gemeentelijke organen ligt besloten om georganiseerde criminaliteit niet ongemerkt en onbedoeld te faciliteren met subsidies, vergunningen en overheidsopdrachten. Daarnaast bestaat een samenhang met de taak van handhaving van de openbare orde in bredere zin en bevorderen van de leefbaarheid van (kwetsbare) wijken. De strafrechtelijke aanpak van ondermijning is een taak van politie en OM. De bestuurlijke aanpak is een taak van gemeenten, waarbij zowel het college van b&w als de burgemeester beschikken over bevoegdheden die uiterst effectief kunnen zijn bij het tegengaan van ondermijnende criminaliteit."

Overwegende dat:

- van de gemeente een gedegen aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit wordt verwacht in het kader van de eigen taakuitvoering (niet-faciliteren van criminaliteit), alsmede in het kader van de RIEC-samenwerking, is dit protocol, als zijnde een afgesproken werkproces, ondersteunend in de aanpak van de georganiseerde criminaliteit;
- voor een effectieve aanpak van ondermijnende activiteiten (en mogelijk georganiseerde criminaliteit) is een integrale en geïntegreerde bestuurlijke aanpak binnen de gemeente een noodzakelijk vereiste;
- de aanpak van ondermijning dient te gebeuren met inachtneming van wet- en regelgeving aangaande bescherming van de persoonlijke levenssfeer (privacy), conform de AVG en UAVG en van toepassing zijnde sectorale wetgeving waaraan het bestuursorgaan zijn bevoegdheden ontleent. Dit protocol bevat de benodigde waarborgen om dit te realiseren;

BESLUITEN:

Vast te stellen:

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. **AVG**
De Algemene Verordening Gegevens Bescherming.
- b. **Betrokkene**
Degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft.
- c. **Bestand**
Als bedoeld in artikel 4 aanhef en onder 6 van de AVG.
- d. **Lokaal ondermijningsoverleg**
Een gemeentelijk lokaal ondermijningsoverleg dat op het oov-overleg en het vervolgonderzoek kan volgen. De adviseur openbare orde en veiligheid voert de regie over het lokaal ondermijnings-overleg.
- e. **Adviseur openbare orde en veiligheid**
Functionaris belast met:
 - de overall regie op en advisering over ondermijnende criminaliteit
 - de regie op en zorg voor gezamenlijke acties/interventies ter voorkoming of beëindiging van ondermijnende criminaliteit;
 - het delen van signalen, coördineren van signaalafhandeling, beheer van het bestand en de coördinatie van gegevensuitwisseling en samenwerking met het RIEC.
- f. **Functionaris Gegevensbescherming**
Functionaris als genoemd in de AVG, belast met het toezicht op de naleving van dit protocol.
- g. **Gelegenheidsstructuren**

Een gelegenheid en/of een opeenstapeling van gelegenheden die zich voordoen in de bestuurlijke, maatschappelijke en zakelijke omgeving die faciliterend werken voor het plegen van bestuursrechtelijk of strafrechtelijk of civielrechtelijk te sanctioneren gedragingen en waarin personen samenwerken die deze gedragingen faciliteren.

- h. *Hit*
Als van een persoon signaal-relevante gegevens in een bronbestand van een gemeentelijk onderdeel voorkomen, is sprake van een 'hit': de betrokken persoon binnen de gemeente in het kader van onrechtmatigheden dan wel maatschappelijke bedreigingen.
- i. *Melders*
Personen en organisaties die een melding doen / een signaal afgeven van mogelijke ondermijnende criminaliteit.
- j. *Ondermijnende criminaliteit*
Misdadaverschijnselen met een maatschappij ondermijnend karakter, die tot stand zijn gekomen in samenwerking tussen personen en worden gepleegd met het oog op het gezamenlijk behalen van financieel of materieel gewin. Ondermijnende criminaliteit is vooral een economisch gedreven maatschappelijk fenomeen waarbij de verwevenheid van de onderwereld met en de ontwrichting van de bovenwereld een belangrijk kenmerk is.
- k. *Plan van aanpak interventies*
Door een gemeentelijk onderdeel of in gezamenlijkheid van gemeentelijke onderdelen schrijven van een plan van aanpak ten behoeve van de uitvoering van de op van toepassing zijnde wettelijke instrumenten om ondermijnende criminaliteit te doen staken.
- l. *Privacy officer*
Functionaris belast met de advisering over privacy in de gemeente Gooise Meren.
- m. *Privacyprotocol RIEC*
Het Privacyprotocol behorende tot en deel uitmakende van het RIEC-convenant.
- n. *RIEC*
Regionaal Informatie en Expertise Centrum Midden Nederland.
- o. *RIEC-convenant*
Het Convenant ten behoeve van de Bestuurlijke en Geïntegreerde Aanpak Georganiseerde Criminaliteit, Bestrijding Handhavingsknelpunten en Bevordering Integriteitsbeoordelingen.
- p. *Signaal*
Aanwijzing(-en) van één of meerdere professionals en/of burgers dat bepaalde handelingen, gedragingen en/of situaties mogelijk verband kunnen houden met (verschijningsvormen van) ondermijnende activiteiten. Met een signaal wordt ook bedoeld: (een cluster van) signalen of een (cluster van) melding(-en) die zien op een zelfde ondermijnende activiteit.
- q. *Verwerkingsverantwoordelijke*
De verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in artikel 4 lid 7 van de AVG.
- r. *De wet*
AVG en/of de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Waar in dit protocol termen worden gebruikt die overeenstemmen met definities uit artikel 4 AVG wordt aan deze termen de betekenis van de definities uit de AVG toegekend.

Artikel 2 Doel aanpak ondermijnende criminaliteit

Het doel van deze aanpak is om binnen het grondgebied van de gemeente Gooise Meren door middel van samenwerking:

- a. ondermijnende criminaliteit te signaleren en te analyseren;
- b. voorkomen dat de overheid ondermijnende criminaliteit (onbewust) faciliteert;
- c. vroegtijdig kunnen signaleren en interveniëren middels een bestuurlijke aanpak;
- d. voorkomen van onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen veroorzaakt door criminele activiteiten. Het gaat bij deze aanpak om personen/netwerken die binnen gemeente Gooise Meren actief zijn in illegale en of onrechtmatige activiteiten waarbij:
 - de overheid mogelijkheden heeft om de rechtmatige situatie te herstellen, te verstoren dan wel onrust weg te nemen en/of;
 - criminaliteit waarbij de overheid (onbewust) mogelijk faciliteert.
 - een goede informatiëpositie van de gemeente bijdraagt aan de voorfase van de RIEC-samenwerking en is een volgende stap in onze bestuurlijke aanpak.

Artikel 3 Doel van protocol

De bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit dient met inachtneming van wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van de persoonlijke levenssfeer (privacy) plaats te vinden. Dit protocol beoogt de benodigde waarborgen daarvoor te bieden en verantwoording daarover af te leggen. Zo doende is dit protocol gefaseerd ingericht, zodat de gegevensverwerking beperkt wordt tot hetgeen noodzakelijk is voor het doel waarvoor ze worden verwerkt. Dit protocol biedt een betrokkene inzicht

in de wijze waarop de gemeente Gooise Meren bij deze aanpak zijn/haar persoonsgegevens verwerkt en met welk doel dat gebeurt. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de belangrijkste privacy-beginselen als genoemd in artikel 5 van de AVG.

Artikel 4 Verwerkingsverantwoordelijke

Het college van burgemeester en wethouders en/of de burgemeester van de gemeente Gooise Meren is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit en de in verband daarmee aan te leggen bestanden. Betrokkenen kunnen zich tot het college richten voor de uitoefening van hun rechten die voortvloeien uit de AVG.

Artikel 5 Grondslag voor de verwerking

De grondslag voor de gegevensverwerking in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit is voortsnog niet gelegen in een specifieke wettelijke taak in sectorale wetgeving, maar in de bestuurlijke opdracht van het kabinet om tot een versterking van de aanpak van de ondermijnende criminaliteit te komen. De gemeentelijke bestuursorganen hebben bevoegdheden, die mede hierop zijn gebaseerd. Onder andere de wettelijke taak van de burgemeester tot handhaving van de openbare orde met als grondslag artikel 172 Gemeentewet en aanverwante wet- en regelgeving, waartoe de bestuurlijke aanpak van ondermijning mede kan worden geschaard.

Voor haar activiteiten is de georganiseerde criminaliteit aangewezen op lokale infrastructuur en faciliteiten. De bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit gemeente Gooise Meren biedt een belangrijk instrument om op lokaal niveau in te grijpen, om de veiligheid, leefbaarheid en het behoud van de democratische rechtsstaat te waarborgen.

Artikel 6 De verwerkte persoonsgegevens

1. Van de melders worden uitsluitend de in het signaal opgenomen persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van communicatie met de melder.
2. Van de personen over wie wordt gemeld, worden gegevens verwerkt zoals benoemd in de Bijlage *intakeformulier c.q. RIEC- model registratie signaalformulier* en de daarbij behorende 'categorieën van verwerkte gegevens' behorend bij dit protocol. De verwerking van de gegevens worden uitgevoerd via een geautomatiseerd proces. De gegevens worden binnen de beveiligde digitale omgeving van de gemeente verwerkt en bewaard.
3. De in het tweede lid bedoelde persoonsgegevens worden gebruikt voor:
 - a. afhandeling van het signaal, overeenkomstig artikel 14 van het protocol, of
 - b. het (mono- of multidisciplinair) oppakken van het signaal binnen de eigen kaders door de gemeentelijke onderdelen, of;
 - c. de verdere aanpak van ondermijning onder regie van het team openbare orde en veiligheid of;
 - d. het verstrekken van het signaal binnen het RIEC, overeenkomstig artikel 18 van het protocol.

Artikel 7 Categorieën van ontvangers

Voor zover noodzakelijk voor de in artikel 2 genoemde doelen, kunnen gegevens (signaal en aanvullingen uit open bronnen, (zie bijlage 1 Signaal registratieformulier) worden:

- a. verstrekt aan gemeentelijke onderdelen ten behoeve van een plan van aanpak, voor zover deze gegevens voor een welbepaald omschreven doel worden verwerkt, of;
- b. verstrekt binnen het RIEC.

Artikel 8 Beheer

1. De manager van team Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Gooise Meren is beheerder. Hij/zij draagt zorg voor het dagelijks beheer van de verwerking, waaronder de beveiliging van de persoonsgegevens, de informatieverstrekking aan betrokkene en de afhandeling van de door betrokkene uitgeoefende rechten.
2. Het feitelijk beheer van de verwerking van persoonsgegevens en feitelijke naleving van de informatieplicht is opgedragen aan een door beheerder daartoe aangewezen functionaris, de adviseur openbare orde en veiligheid, behorende tot zijn organisatie. Slechts de adviseur openbare orde en veiligheid en diens vervanger hebben toegang tot het geautomatiseerde bestand (conform artikel 6 lid 2).

Artikel 9 Beveiliging van persoonsgegevens

De beheerder draagt zorg voor passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Hierto behoren in ieder geval:

- vastgesteld beveiligingsbeleid dat ook is geïmplementeerd en
- fysieke maatregelen voor toegangsbeveiliging inclusief organisatorische controle en
- logische toegangscontrole (wachtwoord of pincode).

Artikel 10 Bewaartermijn

1. De gegevens worden:
 - a. gedurende een jaar in een niet-actieve omgeving bewaard, indien het niet tot verdere aanpak van het signaal leidt;
 - b. gedurende vijf jaar in een actieve omgeving bewaard en vervolgens een jaar in een niet-actieve omgeving bewaard, indien na de laatste verwerking een signaal in een gemeentelijk lokaal ondermijningsoverleg resulteert tot verdere aanpak;
2. Op basis van een nieuw signaal kunnen de bewaarde persoonsgegevens ten behoeve van het nieuwe signaal worden geraadpleegd dan wel verwerkt en is het protocol van toepassing op de nieuwe verwerking.
3. De opgenomen gegevens kunnen voor evaluatie dan wel wetenschappelijk onderzoek in niet tot individuele personen herleidbare vorm bewaard blijven.
4. Persoonsgegevens worden vernietigd na afloop van de bewaartermijn (conform de Archiefwet en Selectielijst Gemeenten). De vernietiging wordt gedocumenteerd door de afdeling DIV, zodat de gemeente zich hierover kan verantwoorden.

Artikel 11 Rechten van betrokkenen

Betrokkene kan verzoeken als bedoeld in de artikelen 15, 16, 17, 18 en 21 van de AVG richten tot het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester van de gemeente Gooise Meren als verwerkings-verantwoordelijke. De beheerder handelt deze verzoeken namens het college of de burgemeester af binnen 4 weken na ontvangst ervan.

Artikel 12 Intake, registratie en eerste signaalanalyse

De eerste stap betreft de intake en eerste beoordeling en weging van door burgers en professionals gemelde signalen van bepaalde handelingen, gedragingen en/of situaties die kunnen duiden op verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit. Indien na weging in deze fase komt vast te staan dat er geen sprake is van ondermijnende activiteiten, maar wel mogelijke overtreding van wet- of regelgeving, dan verwerkt het desbetreffende gemeentelijke onderdeel (of onderdelen) de gegevens op basis van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving conform de bijbehorende wettelijke kaders.

Artikel 13 Het doel van de verwerking van persoonsgegevens

De verwerking in deze eerste beoordelingsfase is ten behoeve van:

1. Analyseren van signalen van burgers en professionals op onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen die op ondermijnende activiteiten duiden (en)
2. Aan de hand van de in bijlage 1 Signaal registratieformulier genoemde bronnen vaststellen of een signaal voldoende is voor verdere aanpak ondermijning.

Artikel 14 Weging signaal en vervolg signaalanalyse

1. De adviseur openbare orde en veiligheid beoordeelt het signaal aan de hand van het Signaal registratieformulier (bijlage 1), inclusief de hierin genoemde bronnen en de genoemde indicatoren;
2. Indien er na deze weging geen sprake is van ondermijnende of criminele activiteiten dan wordt het signaal:
 - a. niet bewaard, indien het signaal persoonsgegevens¹ bevat en voor het bewaren niet langer een gegronde reden is;
 - b. bewaard en na verloop van de bewaartermijn van 1 jaar vernietigd of;
 - c. doorgezet naar een gemeentelijk onderdeel (onderdelen) of;
3. Indien er na deze weging wel sprake is van vermoeden van ondermijnende of criminele activiteiten dan volgt de (tweede) vervolg signaalanalyse, hetgeen kan leiden tot een feitelijke casus.

Artikel 15 Vervolg signaalanalyse

Het vervolg van de signaalanalyse volgt op de weging van de eerste signaalanalyse. Als bij de eerste signaalanalyse de weging van het signaal leidt tot de conclusie dat er sprake is van ondermijnende activiteiten, dan start de vervolg signaalanalyse. In deze vervolgfase volgt een tweede weging van het signaal, waarbij ook gemeentelijk bronnen worden geraadpleegd. Dit gebeurt door middel van een 'hit' check bij de voor het signaal relevante informatie van de gemeentelijke onderdelen. Als er geen 'hit'

1) Zoals bedoeld in artikel 4, lid 1 AVG

is, wordt verder geen actie ondernomen: het signaal wordt (versleuteld) een jaar bewaard en daarna vernietigd.

Artikel 16 Het doel van de verwerking van persoonsgegevens bij vervolg signaalfase

Het doel van de verwerking in deze fase is het doen van een vervolganalyse van de meldingen en signalen van organisaties, burgers en professionals op onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen van ondermijnende activiteiten door middel van 'hit'-check bij de relevante gemeentelijke onderdelen (en) om vast te stellen of er sprake is van ondermijnende activiteiten.

Artikel 17 Weging signaal en stappen bij vervolg signaalanalyse

De adviseur openbare orde en veiligheid beoordeelt het signaal uit de eerste signaalanalyse met de aanvullingen aan de hand van de relevante gemeentelijke bronnen door middel van een 'hit'-check bij de relevante gemeentelijke onderdelen aan de hand van het signaal registratieformulier (bijlage 1), inclusief de hierin genoemde bronnen en de genoemde indicatoren. Op basis van deze analyse beslist de adviseur openbare orde en veiligheid of een signaal voor een lokaal ondermijningsoverleg dient te worden geagendeerd.

1. De weging van het signaal kan leiden tot:
 - a. Inbreng in het Lokaal ondermijningsoverleg, omdat het signaal duidt op ondermijnende activiteiten, of;
 - b. Het mono- of multidisciplinaire oppakken van het signaal omdat er weliswaar geen sprake is van ondermijnende activiteiten maar wel van overige onrechtmatigheden waarbinnen de afzonderlijke gemeentelijke onderdelen met de bijbehorende publiekrechtelijke taken binnen hun eigen kaders belast zijn of;
 - c. Doorgeleiding naar het RIEC-samenwerkingsverband als het signaal erop duidt dat sprake is van georganiseerde criminaliteit, die zich leent voor een integrale en geïntegreerde aanpak binnen het RIEC-samenwerkingsverband.

Artikel 18 Lokaal Ondermijningsoverleg (LOO)

Inbreng in het Lokaal ondermijningsoverleg volgt nadat is vastgesteld dat sprake is van een signaal dat duidt op ondermijnende activiteiten. In deze fase vindt een overleg plaats ten behoeve van de voorbereiding op inbreng van het signaal als potentiële casus binnen het RIEC-samenwerkingsverband of ten behoeve van een lokale aanpak door gemeente en politie. De adviseur openbare orde en veiligheid bewaakt dit proces inclusief de voortgang.

Na afronding wordt het signaal (casus) afgesloten of volgt verdere doorgeleiding naar het RIEC-samenwerkingsverband, volgens het RIEC-werkproces voor integrale casusaanpak. Mogelijk kan informatie uit een signaal en/of casus leiden tot een nieuw signaal en wordt het protocol opnieuw gevolgd. Hiervoor gelden dezelfde bewaartermijnen.

Artikel 19 Doel van verwerking van persoonsgegevens in het LOO

Het doel van de verwerking in deze fase is:

1. Voorbereiding op inbreng van het signaal als potentiële casus binnen het RIEC-samenwerkingsverband, zoals het invullen van het RIEC-signaalformulier, alsmede het opwerken van het informatiebeeld aangaande het signaal ten behoeve van een RIEC-casus.
2. Het monitoren van de bestuurlijke aanpak van de casus.

Artikel 20 Weging en opwerken informatiebeeld signaal

1. De adviseur openbare orde en veiligheid overlegt, afhankelijk van de melding en de informatie uit de eerste- en vervolg signaalanalyse, met de relevante gemeentelijke onderdelen ten behoeve van het opwerken van het informatiebeeld aangaande het signaal voor een potentiële RIEC-casus. Hiertoe kan ook de gemeentelijke privacy-adviseur behoren als hiervoor aanleiding is.
2. De adviseur openbare orde en veiligheid en betrokken functionarissen van gemeentelijke onderdelen bepalen gezamenlijk het informatiebeeld aangaande het signaal en stellen deze vast. Dit wordt door de adviseur openbare orde en veiligheid vastgelegd in het signaal registratieformulier.
3. De functionarissen van de betrokken gemeentelijke onderdelen geven mede vorm aan de informatie-uitwisseling voor het opwerken van het signaal-informatiebeeld en aan het vervolg ervan in de bestuurlijke aanpak.
4. De adviseur openbare orde en veiligheid monitort het opwerken van het signaal-informatiebeeld en de bestuurlijke aanpak en overlegt met de functionarissen van de betrokken gemeentelijke onderdelen om de stand van zaken te bespreken en daar waar nodig bij te sturen.

Artikel 21 Afsluiten casus en bewaartermijn

1. Na beëindiging van het opwerken van het signaal-informatiebeeld of het afronden van de bestuurlijke aanpak, wordt de casus afgesloten.

2. Persoonsgegevens worden niet bewaard als hiertoe niet langer reden is.
3. Casus/signaal-informatie wordt gedurende een jaar bewaard in een niet-actieve omgeving als de verwerking van de persoonsgegevens niet tot verdere aanpak van het signaal leidt.
4. Het dossier van de (RIEC)casus wordt na sluiting gedurende vijf jaar vanaf de laatste verwerking in een actieve omgeving bewaard.
5. Daarna wordt het dossier een jaar bewaard in een niet-actieve omgeving die slechts bij een match kan worden geactiveerd.
6. Op basis van een nieuw signaal kunnen de bewaarde persoonsgegevens voor het nieuwe signaal worden geraadpleegd dan wel verwerkt en is het werkproces/protocol van toepassing op de nieuwe verwerking.

Artikel 22 Informeren betrokkene

Betrokkene ten aanzien van wie persoonsgegevens zijn verwerkt worden niet actief geïnformeerd. Via de privacyverklaring op de website wordt de betrokkene geïnformeerd over de gegevens die nodig zijn om ondermijning aan te pakken. Daarnaast wordt per casus de afweging gemaakt of de betrokkene geïnformeerd wordt en of AVG- verzoeken gehonoreerd kunnen worden. Hierbij wordt getoetst aan de uitzonderingsgronden van de UAVG om de betrokkene al of niet te informeren of om aan het informatieverzoek te voldoen.

Artikel 23 Evaluatie en wijziging protocol

1. Na één jaar zal dit protocol geëvalueerd worden, daarna zal het elke drie jaar worden geëvalueerd. Bij deze evaluatie worden de FG, Privacy Officer en inhoudelijk betrokken adviseurs betrokken.
 - b. Indien werkprocessen en/of wet- en regelgeving worden aangepast en/of sprake is van nieuwe verschijningsvormen van ondermijning, kan dit van invloed zijn op de rechtmatigheid van de verwerkingen van persoonsgegevens en dit kan leiden tot (voortijdige) aanpassing van het protocol.

Artikel 24 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na publicatie.

Artikel 25 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als Privacy protocol 'Bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit gemeente Gooise Meren 2024'

Aldus besloten 3 december 2024

*De burgemeester en van Gooise Meren,
H.M.W ter Heegde*

College Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

*Maurits Voorhorst
Gemeentesecretaris*

*Han ter Heegde
burgemeester*